

27

Finansministeriet. København, den 13. november 2012.

- a. Finansministeriet anmoder hermed Finansudvalget om tilslutning til, at Finansministeriet på vegne af den danske stat sammen med de øvrige større aktionærer i SAS – den svenske stat, den norske stat og KAW – og syv af SAS' eksisterende långivere kan stille en kreditfacilitet på i alt 3,5 mia. SEK med en løbetid frem til 31. marts 2015 til rådighed for selskabet. Tilsammen bidrager de tre stater med 1,75 mia. SEK af kreditfaciliteten, hvoraf den danske stats bidrag udgør ca. 435 mio. kr. ved de aktuelle valutakurser.

b. *Baggrund*

SAS offentliggjorde den 12. november 2012 en omfattende plan – 4 Excellence Next Generation (4XNG-planen) – for at forbedre selskabet lønsomhed og sikre selskabets langsigtede finansielle beredskab.

4XNG-planen kommer i forlængelse af planen 4 Excellence, der blev offentliggjort i september 2011, og der indeholder tiltag, der forventes at medføre en årlig resultatforbedring på 5 mia. SEK, når fuldt indfaset.

Som følge af især fortsatte fald i billetpriserne, der bl.a. kan henføres til den intensive konkurrence på det skandinaviske luftfartsmarked, og høje brændstofpriser har SAS' ledelse fundet det nødvendigt at gennemføre yderligere tiltag, der kan medvirke til at sikre selskabets langsigtede konkurrenceevne. Tiltagene vil også medvirke til at mindske den negative effekt på selskabets egenkapital, der vil indtræffe, når den bogførte værdi af nogle af selskabets pensionsforpligtelser som følge af en ændring i regnskabsreglerne i 2013 forøges betydeligt.

Derfor har SAS' ledelse besluttet at godkende 4XNG-planen. 4XNG-planen vil for det første medføre en årlig resultatforbedring på ca. 3 mia. SEK, hvoraf ca. halvdelen vil blive realiseret i regnskabsåret 2012-13, og en forøget fleksibilitet i selskabets omkostninger. Engangsudgifterne i forbindelse med 4XNG-planens gennemførelse forventes at udgøre cirka 1,5 mia. SEK, hvoraf 0,9-1,0 mia. SEK vil belaste regnskabet for 2012.

Resultatforbedringen skal bl.a. realiseres gennem indgåelse af nye overenskomster for de ansatte, der reducerer omkostninger til løn mv. til et markedsmæssigt niveau, og nye pensionsvilkår, herunder generel anvendelse af pensionsordninger, hvor pensionsudbetalingerne for den enkelte vil afhænge af betalte bidrag under ansættelse (defined contribution), frem for de nuværende pensionsordning-

ger, hvor en stor del af navnlig de svenske og norske medarbejderes pensioner er fastsat på forhånd (defined benefit).

Derudover vil der ske en slankning af SAS' administrative funktioner og størstedelen af den resterende administration vil blive centraliseret i Stockholm. Endelig indgår udlicitering af visse funktioner, herunder navnlig Ground Handling og Call Centers, i 4XNG-planen.

4XNG-planen indeholder for det andet en række frasalg, der forventes at frigøre likviditet for omkring 3 mia. SEK. Frasalgene omfatter bl.a. Widerøe, der primært er et regionalt norsk datterselskab, en række lufthavnsrelaterede ejendomme, Ground Handling og flymotorer. Frasalgene vil styrke SAS' egen likviditet og dermed fremadrettet mindske afhængigheden af ekstern finansiering.

4XNG-planen er selvfinansierende. Dvs. at SAS kan dække udgifterne til planens gennemførelse gennem selskabets eksisterende beholdning af likvider, den løbende pengestrøm fra driften og den likviditet, der frigøres ved frasalg.

Imidlertid har SAS' ledelse vurderet det nødvendigt at have adgang til en kreditfacilitet, som der vil kunne trækkes på, hvis der fx som følge af uventede hændelser sker et midlertidigt fald i selskabets likviditet. Således vil SAS' egen likviditetsbeholdning navnlig på kort sigt være forholdsvis lav, hvilket i værste fald kan påvirke kundernes og leverandørernes tillid til selskabet. Det gælder således, at et flyselskab kun kan drives hensigtsmæssigt, hvis det samlede finansielle beredskab – dvs. summen af selskabets egen likviditetsbeholdning og utrukne kreditfaciliteter – har en vis størrelse i forhold til selskabets omsætning.

Da SAS' nuværende kreditfaciliteter gradvist vil blive aftrappet i løbet af 1. halvår 2013 og udløbe medio 2013, anmodede SAS' ledelse selskabets væsentligste interessenter, dvs. de største aktionærer og dets banker, om at stille en ny kreditfacilitet med længere løbetid til rådighed for selskabet.

Kreditfaciliteten

På den baggrund har der været gennemført forhandlinger mellem parterne, hvilket har ført til, at der er opnået enighed mellem selskabets fire største aktionærer – den svenske stat, den norske stat, den danske stat og KAW (selskabets største private aktionær) – og syv af selskabets banker om at stille en kreditfacilitet på i alt 3,5 mia. SEK til rådighed for selskabet. Heraf bidrager de tre stater med 50 pct., og den danske stats andel svarer til ca. 435 mio. kr. ved de aktuelle valutakurser.

Der er tale om en såkaldt Revolving Credit Facility (RCF), hvorunder SAS vil kunne trække lån i forskellige valutaer, og hvor långiverne bidrager med deres pro rata andel af de enkelte lån. I henhold til den rammeaftale (term sheet), der ligger til grund for staternes beslutning, deltager staterne på lige vilkår med bankerne i kreditfaciliteten, der i øvrigt følger markedspraksis for denne typer af aftaler.

Det indebærer bl.a., at:

- Kreditfaciliteten løber frem til 31. marts 2015.
- Som betaling for kreditfaciliteten betaler SAS (i) et upfront gebyr, (ii) et gebyr for den utrukne andel af kreditfaciliteten, (iii) en rente, hvis der trækkes på kreditfaciliteten, og (iv) et exitgebyr, når kreditfaciliteten udløber.
- For at kunne trække på kreditfaciliteten skal SAS opfylde en række vilkår (covenants), herunder opfylde visse finansielle nøgletal.
- SAS stiller et antal nærmere definerede sikkerheder til delvis dækning af den eksponering, som långiverne får ved træk på faciliteten.
- SAS forpligtes til løbende at informere långiverne om en række forhold vedrørende fx implementeringen af 4XNG-planen.

Der er endvidere betingelser, der skal være opfyldt, før SAS får adgang til den nye kreditfacilitet. Således er det en betingelse for kreditfaciliteten, at SAS har indgået nye overenskomster, der medfø-

rer omkostningsbesparelser mindst svarende til dem, der er forudsat i 4XNG-planen. Ligeledes er det en betingelse, at der opnås parlamentarisk godkendelse i hver af de tre stater.

Endelig er det en forudsætning for kreditfaciliteten, at alle parter skal have tiltrådt det endelige aftalegrundlag for kreditfaciliteten senest den 20. december 2012.

Grundlag for statens deltagelse

Finansministeriet vurderer, at statens deltagelse i ovennævnte kreditfacilitet hviler på et forretningsmæssigt grundlag. Dvs. at det afkast, som staten kan forvente at opnå i kraft af dels SAS' betaling for faciliteten, dels kapitalgevinster på statens aktiepost i SAS AB, står i rimeligt forhold til den risiko, der vil være forbundet med statens deltagelse i kreditfaciliteten.

Denne vurdering er for det første baseret på, at Finansministeriet sammen med de relevante svenske og norske ministerier og ministeriernes fælles finansielle rådgiver har haft mulighed for at gennemgå og spørge ind til forudsætningerne for 4XNG-planen, herunder de tiltag, der skal give den forudsatte forbedring i indtjeningen, og de påtænkte frasalge. På den baggrund vurderer Finansministeriet, at 4XNG-planen hviler på rimelige forudsætninger om såvel indtægter og omkostninger, og at den, såfremt den implementeres som påtænkt, vil føre til, at SAS opnår en indtjening, der er tilstrækkelig til, at selskabet fra og med 2015 vil være i stand til at finansiere sig selv på markedsmæssige vilkår. Samtidig må forbedringen i indtjening formodes at føre til en stigning i SAS' markedsværdi og dermed værdien af statens aktiepost i selskabet.

For det andet lægges der vægt på, at staterne deltager i kreditfaciliteten på samme vilkår som KAW, der er selskabets største private aktionær, og syv af selskabets nuværende långivere.

For det tredje begrænses den maksimale risiko ved statens deltagelse i den nye kreditfacilitet af, at SAS stiller en række aktiver i sikkerhed til delvis dækning af træk på kreditfaciliteten.

Da Finansministeriet i lighed med de relevante norske og svenske ministerier vurderer, at staternes deltagelse i kreditfaciliteten er velbegrundet ud fra forretningsmæssige kriterier, finder Finansministeriet, staten under de konkrete omstændigheder ikke handler anderledes, end en privat markedøkonomisk investor ville handle under lignende omstændigheder. Dermed er der ikke krav om, at staternes deltagelse i kreditfaciliteten skal notificeres til og godkendes af Europa-kommissionen i henhold til statsstøttereglerne.

Såfremt den endelige aftale om kreditfaciliteten som planlagt indgås senest den 20. december 2012, vil SAS fra det tidspunkt have ret til at trække på kreditfaciliteten, og staten vil kunne modtage renter, gebyrer mv.

På forslag til lov om tillægsbevilling for 2012 vil der derfor blive oprettet en ny hovedkonto, § 40.21.63 Kreditfacilitet til SAS, hvor selskabets eventuelle træk på kreditfaciliteten vil blive konteret, mens statens indtægter i form af renter, gebyrer mv. vil blive konteret på § 37.61.02. Renter af udenlandske genudlån.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at den danske stat ved Finansministeriet kan indgå endelig aftale om deltagelse i kreditfaciliteten senest den 20. december 2012.
- d. - - -
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes Finansudvalget om tilslutning til, at Finansministeriet på vegne af den danske stat sammen med de øvrige større aktionærer i SAS – den svenske stat, den norske stat og KAW – og syv af SAS' eksisterende långivere kan stille en kreditfacilitet på i alt 3,5

mia. SEK med en løbetid frem til 31. marts 2015 til rådighed for selskabet. Tilsammen bidrager de tre stater med 1,75 mia. SEK af kreditfaciliteten, hvoraf den danske stats bidrag udgør ca. 435 mio. kr. ved de aktuelle valutakurser.

På forslag til lov om tillægsbevilling for 2012 vil der blive oprettet en ny hovedkonto, § 40.21.63. Kreditfacilitet til SAS, hvor selskabets eventuelle træk på kreditfaciliteten vil blive konteret, mens statens indtægter i form af renter, gebyrer mv. vil blive konteret på § 37.61.02. Renter af udenlandske genudlån.

Der anmodes samtidig om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2012 optages følgende tekstanmærkning under § 40. Genudlån mv.

Materielle bestemmelser

»Nr. 103 ad 40.21.63.

Finansministeren bemyndiges til at indgå aftale mellem SAS AB, syv af selskabets nuværende långivere, den svenske stat, den norske stat, den danske stat og KAW om en kreditfacilitet (Revolving Credit Facility) på i alt 3,5 mia. SEK med en løbetid frem til 31. marts 2015, hvorunder SAS AB vil kunne optage lån i den eller de valutaer, som selskabet måtte ønske. Den danske stats andel af kreditfaciliteten vil udgøre 14,3 pct., svarende til 500,5 mio. SEK eller ca. 435 mio. kr. ved de aktuelle valutakurser.«

København, den 13. november 2012

BJARNE CORYDON

/ Peter Brixen

Til Finansudvalget.